

KARLOVSKÝ ZPRAVODAJ

LÉTO 2015 | VYDÁVÁ OBECNÍ ÚŘAD VE VELKÝCH KARLOVICÍCH | www.velkekarlovice.cz

Vážení spoluobčané,

polovina kalendářního roku se blíží ke svému závěru a s ní přišly i vysoké teploty, úbytek vody ve studních a spousta práce na zahradách a zahrádkách u rodinných domků a rekreačních objektů. Vzhledem k tomu, že skoro každý má zájem, aby okolí svého domu měl upravené a posečené, tak se denně setkáváme se zvukem sekaček a křovinořezů. Nic by na tom nebylo zvláštního, kdyby tyto práce neprobíhaly i v neděli. V zasloužený den klidu a odpočinku musí ohleduplnější občané poslouchat ty, kteří „nemají“ čas v průběhu pracovního týdne a tuto činnost dohánějí v neděli. Stále častěji se na mě i ostatní členy zastupitelstva obrací spoluobčané, abychom obecně závaznou vyhláškou omezili tento zlozvyk. Jsem si vědom všech úskalí, která omezování pomocí vyhlášek způsobují. Nejsem příznivcem zákazů a nařízení, ale v případě, že nedojde k výraznému zlepšení, bude muset obecní zastupitelstvo v této věci rozhodnout. Samozřejmě, že výjimku tvoří zemědělci, kteří při velkých výměřích pozemků musí pracovat i v neděli, ale ti ke své činnosti nepoužívají hlučné sekačky a křovinořezy.

Dalším velkým problémem jsou krádeže květin na místním hřbitově. V mnoha případech krásně upravené hroby jsou terčem útoku zlodějů, kteří ničí snahu majitelů hrobových míst připravit svým blízkým krásné a klidné místo posledního odpočinku. Nikdy bych nevěřil, že i na místním hřbitově bude nutné přemýšlet o kamerovém zabezpečovacím systému.

Ke svému stavebnímu závěru se blíží výstavba kanalizace v rámci investiční akce Čistá řeka Bečva II. Není to zatím znát na všech pozemcích, které byly stavbou dotčeny, ale průběžně se budou všechny terénní práce dokončovat. Závěrečný souhlas se stavem Vašich pozemků budete podepisovat Vy, majitelé dotčených parcel - před kolaudací, která se uskuteční v letních měsících. Na podzim (po kolaudaci) budete mít možnost napojovat své nemovitosti na kanalizační řád. Kanalizační potrubí na přípojky Vám poskytne Obec Velké Karlovice. Výkopové práce si zajišťují vlastníci nemovitostí dle připraveného projektu na vlastní náklady.

V minulém čísle Karlovského zpravodaje jsem Vás informoval o možnosti ukládat bioodpad na část pozemku v Miloňovkách. Na stejném místě je přistaven velkoobjemový kontejner, do kterého můžete biologický odpad odkládat. Kontejner bude po naplnění odvážen do kompostárny v Karolince. Lze do něj ukládat: listí, trávu, seno, plevel, zbytky rostlin a zeleniny, větve keřů a stromů, spadlé ovoce, zbytky ovoce, popel ze dřeva, piliny, hobliny a kůru stromů. Rovněž jsem Vás informoval o možnosti podat si žádost o kompostér na vlastní zahradu. Žádost do dnešního dne podalo 101 občanů. Program na podporu nákupu kompostérů zatím nebyl ministerstvem ŽP vyhlášen, takže můžete žádosti stále předkládat na obecní úřad.

Miroslav Koňařík

Karlovský Pepi maraton

V sobotu 6. června přivítaly Velké Karlovice účastníky již 11. ročníku závodu na horských kolech - Karlovského Pepi maratonu. Tento závod byl zařazen do série Československé MTB Tour, která spojuje 4 slovenské a 2 moravské závody, což se projevilo i na množství startujících ze zahraničí.

Za krásného slunečného počasí se na startu sešlo 214 účastníků, kteří závodili na dvou tratích dlouhých 50 a 30 km v celkem 16 kategoriích. Divácky zajímavou kategorií byla novinka letošního roku - tandem (dvojkoło). Absolutním vítězem na 50 km se stal Matěj

Lasák, mezi ženami zvítězila již tradiční účastnice Kamila Procházková. Velmi potěšující je, že každoročně stoupá počet zúčastněných Karlovjanů.

Závod se po všech stránkách vydařil. Tento svátek cyklistiky ve Velkých Karlovicích si užili závodníci, jejich doprovod i diváci. Děkujeme sponzorům za jejich podporu. Velké díky patří také spoustě dobrovolníků, bez nichž by nebylo možné tyto závody pořádat, a kteří pomohli vytvořit skvělou atmosféru závodu.

Více informací včetně fotografií můžete najít na stránce www.karlovska50.cz

Naděžda Válková

Z obecní matriky

Jubilanti za II. čtvrtletí 2015

80 let: Klementyna Sedláková, V. K. 44
Marie Štulerová, V. K. 830
Marie Solanská, V. K. 224
Josef Vašut, V. K. 120

85 let: Jan Jurečka, V. K. 897
Žofie Matějková, V. K. 215
Ladislav Oravec, V. K. 125
Jan Tomek, V. K. 338

90 let: Karla Dorotíková, V. K. 26
Anastázie Střelecká, V. K. 198
Ludmila Zbranková, V. K. 264

92 let: Miloš Králík, V. K. 872
František Jakeš, V. K. 213
Ludmila Stavinohová, V. K. 507

95 let: Anna Mužíková, V. K. 405

96 let: Rozálie Stachová, V. K. 882

Všem srdečně blahopřejeme!

Hudební stan 2015

Už potřetí zpříjemní předpoutové večery v Karlovicích festival dobré hudby všech žánrů „Hudební stan“.

Letošní ročník bude probíhat od 5. do 8. srpna na obvyklém místě na louce pana Janíka za Bečvou. Jako vždy jsme se snažili v rámci možností pozvat jak začínající interprety - především z našeho regionu - tak několik hvězd - z těch letošních jmenujme alespoň skupinu Už jsme doma, Jaroslava Svobodu z Trabandu, Oldřicha Janotu, Slovenské Sniečko a tradiční Cement.

I pro tentokrát jsme se rozhodli vybírat dobrovolné vstupné a doufáme tedy i letos v solidární pomoc se zajištěním festivalu. Pokračujeme v minulých ročnících započaté snaze vytvořit pro účinkující pokud možno profesionální podmínky a pro návštěvníky příjemnou atmosféru s bezprostředním kontaktem s hudbou. Doufejme společně, že letošní počasí bude festivalu a celé pouti přát lépe, než to loňské, i když tentokrát budeme určité lépe připraveni na cokoliv.

Více o programu se již brzy dozvíte na www.hudebnistan.cz.

Velice uvítáme vaše návrhy a připomínky a samozřejmě také jakékoliv sponzorské příspěvky - kontakt: hudebnistan@gmail.com.

Josef Adam 604 204071

Radek Kabeláč 608 822053

Petr Zeman 732 751609

IC Zvonice

26.6.2015 Sečení luk na Soláni - od 18 hod. - tradiční akce se zpěvy a tancem - vystoupí Karlovjanky, Muži z Kunovic a CM Soláň

27.6.2015 XVI. Malířské cesty - v 16 hod. - vernisáž autorské výstavy Ludvíka Klímka

5.-12.7.2015 Malířská škola

8.8.2015 Folklorní festival Léto na Soláni 2015, součástí festivalu bude Haferové mlsání

22.8.2015 vernisáž autorské výstavy Zd. Buriana

Volejbalisté TJ TATRAN Velké Karlovice

zvou příznivce volejbalu na 3. ročník VOLEJBALOVÉHO TURNAJE amatérských smíšených družstev pořádaný v sobotu 27. 6. od 10 hodin na Sokolském hřišti v Karloince. Občerstvení zajištěno. V případě deště bude turnaj odložen na sobotu 4. 7. 2015. Srdečně zve hráče i diváky početná skupina volejbalistů Velkých Karlovic.

Za realizační tým Andrea Křenková

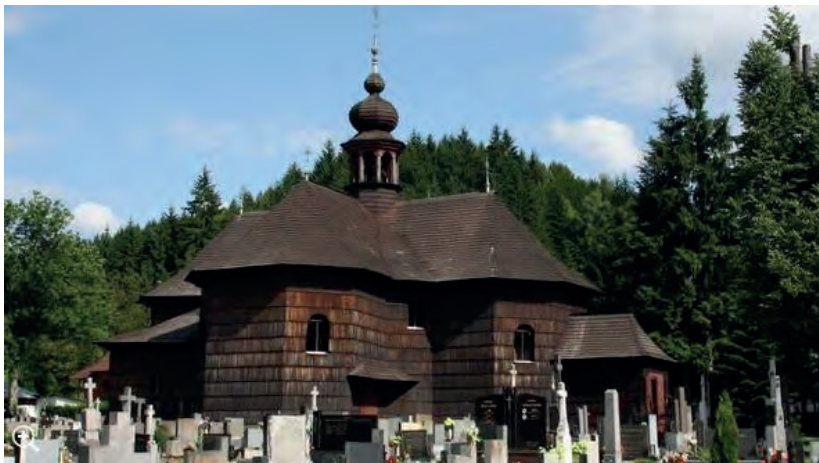
Unikátní dřevěný kostel ve Velkých Karlovicích dostane nový plášť

S náklady dosahujícími téměř sedm milionů korun bude v červnu zahájen projekt, jehož cílem je oprava střechy a opláštění kostela Panny Marie Sněžné. Výměnu poškozených konstrukcí i krycího šindele, kterou do listopadu letošního roku provede vsetinská firma Teslice CZ, podpoří mimo jiné dotace z Norských fondů.

Podle Anny Špalkové, která má jako technická administrátorka vsetinského děkanátu organizaci projektu na starosti, byla nabídka společnosti Teslice CZ, s.r.o. vybrána v rámci veřejné zakázky jako ekonomicky nejvýhodnější, s nabídnutou cenou 4.147.490 Kč. Veškeré náklady na projekt byly vyčísleny na

6.966.390 Kč, z toho 5.048.487 Kč uhradí dotace z EHP fondů 2009 - 2014, program CZ06 - Kulturní dědictví a současné umění. Farnost se podílí částkou 1.917.903 Kč. Veškeré práce přitom musí být prováděny s vysokou odbornou pečlivostí a v souladu se stanoviskem zástupců památkové péče, jedná se totiž o výjimečně cennou barokní stavbu pocházející z let 1753 - 1754. Mimořádný

význam objektu vyzdvihuje také duchovní správce farnosti P. Rastislav Kršák. „Velkokarlovický kostel není unikátní svým zasvěcením Panně Marii - takových je na Valašsku hodně, a jeho jedinečnost nespočívá ani v tom, že je dřevěný a původně bez jediného hřebíku - i takových staveb se v Česku najde několik. Určitě však vyniká svou architekturou, kterou ovšem prozradí až pohled z ptáčích perspektiv. Kostel je totiž nasměrován k východu, odkud má podle biblické tradice vzejít spása všem lidem, a má tvar řeckého cyrilometodějského kříže, tvořeného dvěma vodorovnými a jedním svislým ramenem. Odkazuje tak na křesťanské kořeny naší kultury a svou architekturou se jakoby modlí: dědictví sv. Cyrila a Metoděje zachovej nám, Pane.“ Pro kostel, který loni oslavil 260. výročí, se podle P. Kršáka nemohl najít lepší narozeninový dárek, než je právě příslib financování opravy z Norských fondů.

Vypracováním projektu a dohledem nad opravami byl pověřen projektant Vít Kolmačka ze Zlína. Místními partnery projektu jsou Arcibiskupství olomoucké a Obec Velké Karlovice.

Za kolektiv autorů článku Anna Špalková (foto Martina Žáčková)

Karlovské muzeum a IC

Karlovské muzeum zve

Od **27. 6.** budou ve velké galerii probíhat **Malířské cesty**, které představí Ludvíka Schneiderku, nejmladšího z bratrů malířů. Malá galerie bude patřit **Marii Poláškové**, která žije a tvoří ve Velkých Karlovicích.

Vlk a hlad – divadelní představení pro děti

Divadlo dobré kávy sehraje **28. června 2015** od 15 hodin v kinosále U Potocích komorní představení dvou známých pohádkových příběhů, propojených hlavní postavou Vlka, kterého jednoho temného zimního večera navštíví Hlad! A tato „zlá návštěva“ přinutí náhle zoufale hladového vlka jednat – tedy hledat nejbližší potravu. Cestou narazí nejen na tři malá nezbedná kůzlátka čekající na svou maminku, ale také na Karkulku a její babičku. To vše za sněhu a mrazu, svitu hvězd a lamp a navíc v česko-finském jazykovém provedení. Inscenace totiž vznikla v rámci studijní stáže Jakuba Folvarčného ve Finsku.

Den hrnčírů u Karlovského muzea

4. 7. 2015 v 9 – 17 hod

Tradiční akce, přijedou hrnčíři a keramici z blízkého okolí, předvedou různé techniky výroby keramiky a zájemce je nechají vyzkoušet. Zahrají CM Vonica a CM Vincůch.

Setkání řezbářů u Karlovského muzea 6. - 9. 8. 2015

6. 8. 2015 vernisáž výstavy výtvarného sdružení Urgatina - jubilanti: Naďa Ptáčková, Karla Dorotíková, Oldřich Unar, František Gajda - řezby, Ladislav Pálka-malba, Zdena Regec - dekorace. Vernisáž hudebně doprovodí Kateřina Mrlinová a Honza Ondrušek.

7. 8. 2015 vystoupí od 9 do 13 h CM Kyčerka, 13 - 17 h CM Kotula, ENSEMBLE FLAIR vystoupí v 19 hod v amfiteátru u muzea.

8. 8. 2015 vystoupí od 9 do 13 h CM Javořina, 13 - 17 h CM Jiřího Kašpara, Dechová hudba Trnkovjanka zahraje k poslechu v 16 h v amfiteátru u muzea.

9. 8. 2015 vystoupí od 9 do 13 hod CM Bača, 13 - 17 hod CM Jiřího Nechanického. V průběhu dne uslyšíte gajdování Petra Sovjaka.

Řemeslný den u Karlovského muzea a ochutnávka medu

V sobotu **15. 8. 2015** od 9 do 17 h bude v areálu Karlovského muzea probíhat řemeslný den.

Návštěvníci uvidí štípání šindele, řezbáře při práci, statného kováře, zdobení perníčků, výrobu žebřů a rýn, malování na sklo, výrobu dřevěných vařeček, hrnčírů, drotára a další... Místní včelaři připravují ochutnávku karlovských medů.

Atmosféru zpříjemní gorolská muzika Bukoň z Jablunkova a CM Vincůch z Valašských Klobouk. Srdečně všechny zveme!

Kapely, které zahrají o pouti:

ENSEMBLE FLAIR Jana Rokyty mladšího

Valašský odkaz Jana Rokyty seniora, tóny opředenou poezii Petra Bezruče, teskné balady, temperament balkánských rytmů, ale i valašský rap a mnohem víc nabídne koncert kapely FLAIR s názvem „Od pramenů k moři“. Ensemble FLAIR svým nástrojovým obsazením a přítomností sólové zpěvačky Kláry Obručové vychází z moravské lidové tradice. Obsahem přináší symbiózu hudby lidové a hudby vážné, která vychází tak trochu z Leoše Janáčka, Bély Bartóka, ale i z odkazu karpatských hudců, budapeštských i bukureštských Romů a v neposlední řadě ze skladatelských kreací svého uměleckého vedoucího a cimbalisty Jana Rokyty mladšího.

I přes svou krátkou existenci se FLAIR může pochlubit již prvním mezinárodně uznávaným oceněním, tzv. „folklorním Oscarem“. Kapela se stala držitelem Hlavní ceny Grand Prix Svetožára Stračinu 2015 - nejvýznamnější mezinárodní soutěže rozhlasových nahrávek hudebního folkloru se svou písní „Ej, láska, láska“ v hudební úpravě Jana Rokyty ml., která v koncertním programu nebude chybět.

Vydejte se s námi po proudu od pramenů lidové písně Valašska, opěvovanou přírodou Lašska v poezii Petra Bezruče, přes moravské písně zapsané Leošem Janáčkem až do krajiny maďarské pusty a rumunských pastvin s balkánským temperamentem. To vše v originálních úpravách a skladbách Jana Rokyty.

Dechová hudba TRNKOVJANKA

Byla založená v roce 2002 tehdy třináctiletým Tomášem Černochem. Dnes se Tomáš Černoch, absolvent konzervatoře P.J. Vejvanovského v Kroměříži stará o uměleckou stránku. Dechová hudba Trnkovjanka získala již několik ocenění u nás i v zahraničí. Mezi své poslední úspěchy řadí účast na Mistrovství České republiky dechových hudeb - XX. ročník národní soutěže malých dechových orchestrů, kde získala 2. místo v národním finále a diplom za nejlepší sólový výkon ve skladbě Nezbedníci od M. R. Procházky v podání Martina a Marka Frankeových.

Knihovna Velké Karlovice

Díky prostředkům z rozpočtu IC a projektu Ministerstva kultury VISK 3 se naše knihovna vybavila novými počítači, barevnou laserovou tiskárnou a čtecím zařízením, projekt SKIP Velká Morava nám umožní konání 3 besed. Proběhnou na podzim letošního roku. Dvě se uskuteční ve spolupráci se ZŠ Velké Karlovice a již nyní vás můžeme na konci září pozvat na besedu s paní Vladimírou Klimeckou, která pochází z Horní Bečvy. V r. 1999 napsala knihu „Poturčenec“ a v r. 2013 román „Druhý život Marýny G.“, se kterým vyhrála 18. ročník Literární ceny Knižního klubu. Život valašské rodiny v průběhu celého 20. století je popsán osudy a perspektivou čtyř žen. Knihu máme k zapůjčení v knihovně.

Malíř Ludvík Schneiderka

Dětský mezinárodní folklorní festival Velké Karlovice 2015 - „Přes Javorník chodník“

Přijďte v neděli 6. září potěšit své srdce do kouzelného kulturního areálu Karlovského muzea. Budete obdivovat krásu lidového umění, kterou pro nás z pokolení na pokolení uchovávají dětské národopisné soubory, pro život krásnější a bohatší.

Ano již po šesté, což se stalo krásnou tradicí, přivítáme u nás ve Velkých Karlovicích rozzářené dětské tvářičky z Lašska, Moravského slovácka, Slovenska a našeho malebného Valašska. Bezpečně nás povede chodníček, který prošlapaly stovky dětí před námi, stovky dětí, které vystupovaly v předcházejících ročnících.

A jak tak po tom chodníčku půjdeme, krok za krokem budeme poznávat svět ztvárněný dětskými soubory. Přivítáme Vizovjének z Vizovic, Klobučánek z Valašských Klobouk, Vsačánek ze Vsetína, Ostravičku z Frýdku Místku, Hradišťánek z Uherského Hradiště, Skřivánek z Brna, Makovníček a Radošť ze Slovenska a samozřejmě domácí soubor Karlovjének.

Věřte, že se ponoříme do časů, kdy děti tak nespěchaly jako dnes a dokázaly vytvořit krásu, která věky překonává. Budeme hledat v pramenech čistých jako studánka, v pramenech kořenů lidového umění. Pro úsměv, pro lásku jednoho k druhému.

Miroslav Ekart, dramaturg (foto Milan Jůza)

Mobilní hospice Strom života

Rozumíme těm, kteří si podobnou zkušeností prošli, závidíme těm, kteří jí byli ušetřeni, a jsme připraveni pomáhat všem, kteří se na nás obrátí.

Člověk a strom patří k sobě již odedávna. Stromy mají své nezastupitelné místo v lidové tradici, v lidské mytologii, v příbězích, bájích, symbolech. Od lidského zrození až do smrti, od kolébky až po rakev. Strom, stojící ve středu biblického ráje, je symbolem dokonalé harmonie, souznění i smíření. Stejně jako poslání, ke kterému jsme se v naší organizaci Strom života zavázali my. Být tady pro ty, kterým se život chýlí k nezadržitelnému konci - nebo možná k novým, dosud nepoznaným začátkům - i pro ty, kterým se s odcházejícími tak těžce loučí.

Respektujeme lidskou důstojnost, podáváme pomocnou ruku, mírníme fyzickou i psychickou bolest, plníme přání a nasloucháme, protože víme, že mnohdy stačí drobnosti. Aby nemocný nebyl sám, aby se mohl vyprávět, aby se cítil potřebný ...

Vnímáme člověka v jeho celistvosti a snažíme se proto naplnit všechny jeho potřeby, biologické, psychologické, sociální i spirituální. Náš hospicový tým tvoří lékaři - specialisté, zdravotní sestřičky s dlouholetou praxí, pracovníci v sociálních službách, ale i fyzioterapeuti, psychologové a v neposlední řadě i pastorační pracovník či římskokatolický duchovní. Péče o naše pacienty se vyznačuje komplexním přístupem, a to nejen vůči nemocným, ale i jejich rodinám a blízkým.

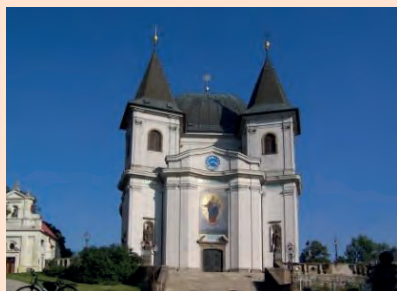
Mobilní hospice Strom života funguje v Novém Jičíně již od května. Doufáme, že naše služby nebudete Vy, ani nikdo z Vašich blízkých potřebovat. Ale pokud ano, můžeme Vás ubezpečit, že se na nás můžete s plnou důvěrou obrátit.

Marie Ryšková, zakladatelka mobilního hospice Strom života

Můžete nás podpořit: č. účtu **3925391369/0800**

Pravidelné dárce rádi přivítáme v Klubu přátel Stromu života (www.zivotastrom.cz)

Pouť na Svatý Hostýn

V úterý 26. května se uskutečnila již tradiční pouť na Svatý Hostýn pořádaná Charitou Svaté rodiny Nový Hrozenkov pro širokou veřejnost, zvláště však pro lidi s menší pohyblivostí. Počasí nám mnoho neprálo, ale i přes deštivé ráno se nás sešlo mnoho a téměř jsme tak naplnili dva autobusy.

Krátce po našem příjezdu jsme navštívili mši svatou v bazilice Nanebevzetí Panny Marie. Páter Měsíc k nám promluvil o radosti a radostném přístupu k životu. Tento den, 28. května, totiž církev slaví svátek sv. Filipa Neriho, který bývá také označován jako „veselý svatý“. Narodil se a působil v Itálii v 16. století a prosazoval radost a pozitivní přístup k životu, který ho naučila jeho nevlastní maminka. Jak sám hlásal: „Veselý duch dobývá snadněji křesťanské dokonalosti než duch zádumčivý. Pokračuj, synu, v tom svém veselí, protože to je nejlepší cesta k dokonalosti.“ Po mši svaté déšť ustal a my se tak mohli krátce projít v okolí baziliky, nakoupit maličkosti pro své blízké, či si s sebou vzít domů vodu.

Doufáme, že se příští rok sejdeme v podobně hojném počtu, a snad nám i počasí dopřeje výhledy do okolí z tohoto významného mariánského poutního místa.

Ludmila Heriánová, vedoucí Denního stacionáře Slunečnice

Máte vztah ke starým lidem a zájem pomáhat jim v jejich domácím prostředí s činnostmi, které už nezvládají samostatně?

Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov -
Pečovatelská služba a Osobní asistence nabízí
možnost pracovat u nás na dohodu zejména
v době letních prázdnin, ale také dle dohody i přes
rok, např. o víkendech. Práce je vhodná i pro
studenty, kteří mají řidičské oprávnění.

Nabízíme Vám práci v příjemném kolektivu a
zajímavé zkušenosti při práci se seniory.

Zájemci se mohou hlásit: **Jana Orságová**

tel: 728 324 457

e-mail: jana.orsagova@nhrozenkov.charita.cz

Informace o naší Charitě naleznete na

www.nhrozenkov.charita.cz

Beseda u starých pohlednic

Paní Krystyníková, která má na starosti kulturu v Novém Hrozenkově, jen tak při řeči prozradila „naši Dance“ (naši sociální pracovníci), že má staré fotky Hrozenkova. Nechala je zvětšit tak, že jsou na nich k poznání jednotlivé chalupy, a jsou moc pěkné. To stačilo k tomu, abychom u nás na „Domečku“ (v Domě pokojného stáří), uspořádali „Besedu u starých pohlednic“. Proběhla v úterý 2. června odpoledne a přišli i návštěvníci - obyvatelé Nového Hrozenkova, kteří si chtěli minulost připomenout. Mohli jsme si prohlédnout přes 80 zvětšených starých pohlednic, pocházejících z Nového Hrozenkova ze začátku 20. století, od autorů AF J. Tomana, Fr. Bittnera, Old. Vondráška, Zd. Mence a VI. Bittnera.

Společně jsme diskutovali, poznávali původní hrozenkovské budovy a vzpomínali na vysečené a vypasené lúky, obdělávaná políčka a pasínky, které se táhly až na vrcholy kopců. Na fotografiích byly i slavnosti, které někteří z přítomných zažili.

Odpolednem nás prováděla právě paní Jana Krystyníková, hrozenkovská kulturní referentka. Krajinu i domy z velké části pohlednic měla zařazené a dovedla nám říct, která část „dědiny“ to je, ale tanečníky a muzikanty v krojích, kteří na některých fotografiích byli, jí pomohli určit právě naši hosté, pamětníci, kteří je poznali. Celé odpoledne bylo velmi příjemné, při vzpomínkách na mládí se všichni mile usmívali a ještě posloužilo k „doplnění historie“.

Za Charitu: Marie Surá, Dana Haferníková

Jubileum Miroslava Tettera

40. výročí úmrtí (50. výročí ukončení kantorského působení), poslední ředitel málotřídky v Podtátém.

Miroslav Tetter se narodil 1. března 1903 ve Vsetíně č. 354, kde absolvoval obecnou i měšťanskou školu. Otec Jan Tetter (nar. 1. 9. 1879) byl brusičem skla ve vsetínské sklárně, matka Aloisie (nar. 19. 7. 1883) byla dcerou Františka Březáčka, hostinského v Brumově. Za Jana Tettera se provdala 17. září 1902. Pracovala v domácnosti. Její rodové kořeny sahaly do naší obce.

V letech 1920 - 1924 Miroslav Tetter studoval na Vyšší škole elektrotechnické v Brně. 1. Října 1925 narukoval, na vojně sloužil do 31. března 1926. Ještě před vojenskou prezenční službou (od 1. října 1924 do 30. června 1925) byl ustanoven výpomocným učitelem v soukromé škole „U Koňářků“ v obci Halenkov. Protože si přál působit ve školství, v roce 1925 absolvoval potřebné vzdělání na Učitelském ústavu ve Valašském Meziříčí a v roce 1926 v Příboře na tamějším ústavu pedagogického zaměření.

Z Halenkova byl Miroslav Tetter přeložen do obecné školy do Jablunky, kam nastoupil jako výpomocný učitel od 1. listopadu 1926. Od 1. září 1927 byl na téže škole ustanoven zatímním učitelem a od 13. listopadu 1929 byl tamtéž podle § 4 U. Z. ustanoven definitivním učitelem.

V roce 1932 Miroslav Tetter požádal o přeložení z Jablunky do Hovězí. Jeho žádosti bylo vyhověno a od 1. září 1932 byl ustanoven zatímním učitelem obecné školy v Hovězí - Bařiny, kde setrval jeden školní rok. 1. září 1933 byl pak ustanoven zatímním učitelem obecné školy ve Velkých Karlovicích – Podtátém, zároveň se stal správcem této školy. Od 1. srpna 1934 řídil Miroslav Tetter školu v Podtátém jako definitivní učitel a ředitel až do roku 1965, kdy odešel na zasloužený odpočinek.

1. července 1935 se Miroslav Tetter oženil se slečnou Jiřinou Procházkovou z Ostravy, odbornou učitelkou. Manželům Tetterovým se 3. dubna 1938 narodil syn Miroslav, RNDr, který žije v Českých Budějovicích a 22. září 1946 dcera Marie, která ale v den narození zemřela.

V málotřídni škole (trojtřídni, později dvoutřídni) působil Miroslav Tetter 33 let. Za své působnosti ve Velkých Karlovicích - Podtátém zažil rozvoj školy, ale i její postupné zanikání. Pod jeho vedením se již v roce 1933 začalo při škole scházet rodičovské sdružení a v roce 1934 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce školní budovy.

Pan učitel Miroslav Tetter velmi rád rybařil. Po usedlostech sbíral různé již nepotřebné věci: hospodářské stroje a nástroje, kolovrátky, pluhy. Nasbírané věci daroval jeho syn RNDr. Miroslav Tetter po smrti svých rodičů Karlovskému muzeu ve Velkých Karlovicích.

Poslední řídící učitel málotřídni školy v údolí Podtáté miloval umění. Přátelil se s akademickým malířem Karlem Hofmanem, od něhož si koupil první mistrův obraz, který mistr namaloval za peníze - tedy komerčně. Je to portrét paní učitelky Jiřiny Tetterové se synem na klíně. Obraz s pietou opatruje syn Miroslav.

Mezi svými žáky sbíral i valašské pověsti, pověry a valašský humor, publikoval v regionálních časopisech Dolina Urgatina (1946 - 1951) a Dědina pod Beskydem, od roku 1954. Ve valašském nářečí psal básně a veršovaná přání. Byl o něm natočen dokumentární film, který se v televizi vysílal 5. a 6. dubna 1968. Miroslav Tetter se účastnil i politického života v obci, byl dlouholetým členem obecního zastupitelstva a v letech 1944 - 1945 zastával úřad starosty obce Velké Karlovice.

Za protektorátu se zapojil do protinacistického odboje, 23. listopadu 1944 odmítl účast při popravě Dobromila Kováře na křižovatce rozcestí Soláň. Ve sborníku „Velké Karlovice v letech 1939 - 1945“ je na stránce 23 k této události uvedeno: „Po 10. hodině přivezlo auto Kováře, starostu obce a gestapácký doprovod do hostince Šindeláře. Tam Kovářovi přečetli ortel, že pro intenzivní podporu je odsouzen k trestu smrti provazem. Kovář nepromluvil ani slovo, vyslechl rozsudek klidně a pozdravil starostu obce, který odmítl asistovat jako starosta při popravě.“

Miroslav Tetter těžce nesl zpusťování školy během konce 2. světové války, kdy se v ní střídali zajatci a vojáci, jimž sloužila jako noclehárna. Když byla v roce 1946 do školní budovy zavedena elektřina, Miroslav Tetter usiloval o to, aby jeho škola dosáhla předválečné úrovně. Jenže škole postupně ubývali žáci a v roce 1962 byla škola změněna na dvoutřídni. Tři roky poté Miroslav Tetter svou milovanou školu v Podtátém opustil.

Po odchodu do důchodu pan učitel ještě zastupoval scházející učitele, např. mne na jaře roku 1967, kdy jsem skládala druhou část státní zkoušky, také Miroslavu Jakešovou i paní učitelku Marii Oravcovou, která byla poslední vyučující v málotřídni škole v Podtátém a která na pana ředitele Miroslava Tettera zavzpomínala slovy: „Pan řídící byl velmi svědomitý, zodpovědný a náročný na ostatní, ale i na sebe. Na děti byl přísný, ale zároveň i laskavý. Žáci ho měli rádi, byl jejich druhý táta. U rodičů si získal respekt a úctu. Mezi sebou mu učitelé říkali „Tetter - metr“.

Závěr života prožívali manželé Tetterovi střídavě na chatě ve Velkých Karlovicích, Podtátém a ve vsetínském bytu, který si zakoupili v části Luh, č. 1796/ III.

Miroslav Tetter zemřel náhle v pátek 11. 4. 1975 ve Velkých Karlovicích ve věku 72 let. Rozloučení se konalo ve čtvrtek 17. 4. 1975 v Obřadní síni krematoria v Ostravě. Jiřina Tetterová odešla po krátké nemoci 10. 11. 1974 ve vsetínském nemocnici ve věku 65 let. Rozloučení se konalo ve čtvrtek 14. 11. 1974 v Obřadní síni krematoria v Ostravě.

Urny manželů Tetterových jsou uloženy na hřbitově v Českých Budějovicích.

Mnohokrát děkuji paní učitelce Marii Oravcové a panu RNDr. Miroslavu Tetterovi za pomoc při sestavování tohoto životopisu.

Marie Mikulcová

Verše pana řídícího učitele Miroslava Tettera, zaslané Oravcům jako velikonoční přání:

Aleluja veselé zpívá lidé v kostele.

Pěkně svátky užívejte, na budáčku nachystajte

halúzkový ve sklénce, počastujte mládence,

šmigruštníky, koledníky, ať nezajdu staré zvyky.

Malované vajíčko nachystajte, tetičko!

18. 4. 1973 Tetterovi

BIKE VALACHY 11. 7. s Jiřím Hudlerem

Seriál VALACHY TOUR ve Velkých Karlovicích pokračuje další akcí - závodem horských kol BIKE VALACHY. Uskuteční se 11. 7. u hotelu Galik. Hostem závodu bude Jiří Hudler, závodníci i návštěvníci se mohou těšit také na autogramiádu a besedu s tímto vynikajícím hokejistou, který právě do Velkých Karlovic jezdí pravidelně na dovolenou a za relaxaci. Registrujte se na www.valachytour.cz. Součástí jsou i dětské závody, při registraci předem se startovním za korunu.

Výlet karlovských turistů na Ploštinu

Je sobota 9. května. Termín našeho druhého letošního výletu. Ranní obloha je plná šedivých mraků a drobně prší. Dochází několik esemesek s dotazem, zda vůbec půjdeme. Odpovídám, že rozhodně ano - bude krásný den a až vystoupíme skoro 50 kilometrů od Velkých Karlovic, nebude po špatném počasí ani památka. Sám tomu věřím, resp. věřím předpovědi počasí. V ranním vlaku se nicméně scházíme pouze čtyři. Je to opravdu málo, vzhledem k tak pěkné trase, která nás čeká. Jsem trochu zklamaný, ale to je přece problém každého, kdo nechce prožít pěkný májový den.

Na Vsetíně přestupujeme do autobusu a hned na další zastávce přistupují dva další naši členové. Takže je nás nakonec šest. Vystupujeme v Pozděchově a jdeme po žluté značce dlouhým bočním údolím směřujícím do Vizovických vrchů. Ano, tady jsme již jednou nebo dvakrát šli. Je nádherné slunečné počasí, přesně jak jsem prorokoval, nebo přesněji jak prorokovali meteorologové. Kdysi jsme šli z rozcestí Pod Svěradovem hřebenovkou na Klášťov a dále po hřebeni k Vizovicím a také opačným směrem na Bařinku a Vařákovy Paseky. Dnes jsme ale z turistického rozcestí po krátkém odpočinku pokračovali dále - po zelené značce přímo na jih k národnímu památníku na Ploštině. Pohodlná cesta lesem stále mírně klesala, občas se otevřel výhled na Bílé Karpaty. Po několika málo kilometrech přicházíme na Ploštinu. Osada s několika chalupami, příjemným a vítaným občerstvením, dlouhou budovou muzea, kaplí a památníkem na nevysokém vrchu nad Ploštinou.

Naše kroky směřují nejprve k občerstvení - na venkovní terase si dáváme pivo, kávu, čaj s rumem, těšíme se z krásného dne i krajiny kolem. Poté jdeme do muzea. Jsou zde shromážděny dokumenty nejen k tragické události, která se zde v posledních dnech války v roce 1945 udála, ale také mnoho ukázek denního tisku z doby před „Mnichovem“, z období 2. republiky i Protektorátu a také z Heydrichiády. Z nacistických koncentračních táborů po celé Evropě. Z odboje v době okupace. A další a další neradostné připomínky hrůz, které se zde udály před 70 lety, kdy fašističtí hrdlořezové zmasakrovali na Ploštině několik desítek občanů z Ploštiny i okolních obcí a samot. Je to velmi silný zážitek. Tak silný, že hluboký dojem přetrvává i v době, kdy jsme již venku, v krásném májovém dni a směřujeme aleji po cestě k Památníku. Místo s nádhernými výhledy do kraje, na hřeben Bílých Karpat s vysílačem nad Královcem, na boční jižní rozsochy Vizovických vrchů. Čteme neradostné údaje o události, která se tu stala. Pak se vracíme na zelenou značku a pokračujeme po příjemné cestě lesem i loukami stále k jihu. Najednou se otevírá výhled na půvabnou vesničku v údolí. Jsou to Drnovice. Jdeme do jejího příjemně upraveného centra, prohlédneme si zajímavé domy. Na zvoničce zvoní poledne. Procházíme kolem hasičské zbrojnice, kolem které je velmi živo, pak pokračujeme silničkou vzhůru k horizontu. Tam stojí nový moderní kostelík s malým hřbitůvkem. Vše krásně upravené. Z vrcholu stoupání se nabízí další nádherný výhled. Tentokrát především k jihu a západu. Pod námi se rozkládá rozlehlá ves Vysoké Pole, vpravo od ní hlavní hřeben Vizovických vrchů s dominantou ocelové rozhledny na Doubravě, kde jsme před několika lety také byli. Kocháme se výhledem u nedalekých božích muk a pak pomalu sestupujeme po chodníku loukou do dědiny. Upravené domy, zahrádky, ulice. Do odjezdu autobusu zbývá ještě asi 40 minut. V příštěšku na zastávce posváčíme a povídáme si. Po 13. hodině se pomalu scházejí další cestující a ve čtvrt na 2 přijíždí autobus. Nasedáme a jedeme nádhernou krajinou přes Vlachovu Lhotu a Mirošov do Valašských Klobouk. Vystupujeme na téměř prázdném náměstí, zalitém sluncem. Scházíme pár desítek metrů a nalézáme příjemnou cukrárníčku s posezením. Máme ještě trochu času a tak jej využíváme k občerstvení - zmrzlina, káva, čaj ... Po 14. hodině jdeme na valašskokloboucké nádraží, kupujeme jízdenky a v půl třetí přijíždí motoráček, který nás odváží do Horní Lidče. Tam vzápětí přestupujeme na EC „Radhošť“, kterým dojedeme na Vsetín. Loučíme se s našimi vsetínskými přáteli a hned pokračujeme Regionovou směr Velké Karlovice. Byl to krásný a dojmy nabitý den.

Slavomil Herynk

Karlovské hudební léto 2015

I letos jsme pro Vás připravili koncerty Karlovského hudebního léta. Prázdninový program bude tradičně pestrý, kdy ochutnáme směs žánrů od folku přes irskou muziku až po šansony a černošské gospely. Při celkem devíti koncertech se na pódiu vystřídají samostatní písničkáři s kapelami v „plném“ obsazení. A tak si přejme každý pátek od 19.00 hod pěkné počasí ať si koncertování na venkovním pódiu pod kapličkou můžeme pořádně užít. Irena Budweiserová (dříve hrála se Spirituál Kvintetem), netradiční písničkář Pavel Helan, kapela Půljablkoň (letos nominovaná na cenu Anděl) a další interpreti budou jistě stát za návštěvu.

Vstupné je opět dobrovolné a celý program Karlovského hudebního léta 2015 najdete na našich webových stránkách www.podpralesem.cz.

Lubor Gášek

Mateřská škola Karlovský Trojlístek informuje

Vážení a milí čtenáři!

Pojďte se s námi podívat, co vše se událo v MŠ v druhé polovině školního roku 2014/15 kromě každodenní vzdělávací práce.

V průběhu ledna a února, kdy i náš Trojlístek přikryla sněhobílá peřina, vrcholily u nejstarších dětí přípravy k zápisu do ZŠ. Přesto všechno jsme nezapomněli na naše zdraví - téměř všechny děti ze Včeliček a Motýlků lyžovaly. Lyžařskému „umění“ nás ve Ski - areálu Kyčerka učili milí instruktoři, někteří dokonce z řad našich maminek a tatínků. Pan T. Chuděj z Léskového dokonce bez nároku na jakoukoliv odměnu - velký dík! Hlavně se Vám ale musíme pochlubit - v závěru týdne už sjeli kopec úplně všichni. Jsme prostě šikovní, souhlasíte?

Podívejte, jak nám to slušelo!

BÍLÝ DEN v Trojlístku

Je to naše malá zimní slavnost, při které se všichni oblékneme do bílého oblečení. Hrajeme si hry, ve kterých hraje bílá barva hlavní roli, jíme bílá jídla.

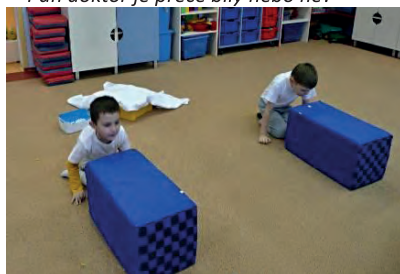
Pan doktor je přece bílý nebo ne?

Je lepší bílá zelňačka nebo krupice?

Bílé polštářky by nebyly, prosím?

Ta vložka se nehne a nehne!

Hledej bílý kruh!

Dnes chutnal i chléb se sýrem...

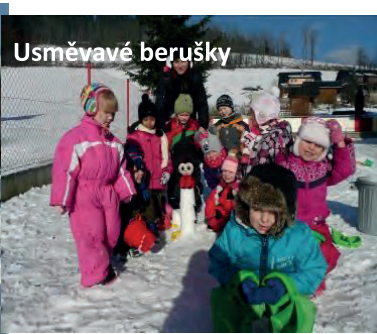

Stříhání vločky není jen tak - jde lépe Včeličkám nebo Motýlkům?

Skupina budoucích architektů...

Bílý den skončil hrami na sněhu - co víc si přát?

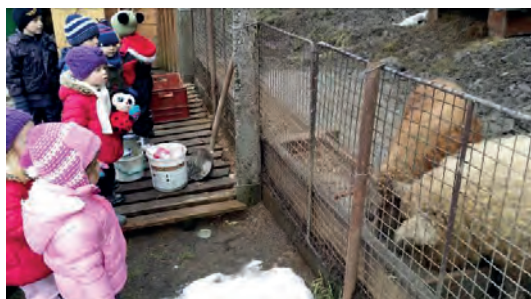

Usměvavé berušky

Na jaře nás přivítalo vzdělávací téma - **Trojlístek a studnice moudrosti**. Kde jinde bychom moudrost hledali než v knihách. V MŠ jich máme mnoho, ale v knihovně je jich přece jenom více! Paní Adamová a slečna Petřeková pro nás připravily naučný a přitom zábavný program. Večerníček, kterému je letos 50 let, by byl v Karlovské knihovně určitě spokojený.

K našim nejoblíbenějším cílům **na procházkách** po celý rok patří údolí Miloňov. Nosíváme tam jelenům i prasátkům pamlsky a moc nás baví všechna ta zvířata pozorovat.

Na Velikonoce se všichni v mateřské škole pečlivě připravujeme celý týden dopředu. Každoročně se postaráme o výzdobu oken v Karlovském muzeu. Zdobíme zároveň i naši školu a chystáme drobné dárky a přáníčka i pro rodiče. Seznamujeme se s velikonočními zvyky, tradicemi v našem kraji a z fotografie vidíte, že slavíme **MODRÉ PONDĚLÍ**.

Čáry, máry, basta fidli

Tak to jsme my - 29. dubna. Do školky každý z nás přiletěl na nezvyklém dopravním prostředku. Úžasem oněměl také opravdový kouzelník, který nás přijel naučit kouzlit a tolik malých pomocníků určitě nečekal.

Přistání na obecním úřadě

Čarodějný rej Velkými Karlovicemi

Krůček za hranice - ve vzdělání víme více

PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

Pěkně sa už posadte - velcí i vy malí - ať sa neco dovíte o valašském kraji," přivítali Lukáš s Adélkou Súlfovčany! Úspěch byl obrovský! Dík patří také paní Mužíkové a klukům z kapely.

V březnu byl schválen naší mateřské škole mikroprojekt příhraniční spolupráce: Krůček za hranice - ve vzdělání víme více. Partnerem se nám stala slovenská Základná škola s mateřskou školou Súľov - Hradná. Hlavním cílem mikroprojektu bylo posílit dlouhodobou spolupráci v oblasti výměny pedagogických zkušeností, společného vzdělávání a aktivit podporujících pozitivní vztah k tradicím svého regionu už u dětí předškolního věku. Odstraňovat jazykové bariéry, rozvíjet sluchové vnímání a zajistit inovaci ve školních vzdělávacích programech. Mikroprojekt také zahrnoval ušití 40 kusů dětských krojů, výměnný pobyt našich i slovenských pedagogů v partnerských školách, vzájemná vystoupení dětí z MŠ a jejich výlety. Projekt byl časově omezený do konce května a jeho organizace proto velmi náročná. Přesto děti ze třídy Motýlků v Súľově vystoupily v nových krojích už 3.5. 2015.

"My jsme děcka z Karlovic, zpíváme si z plných plic..."

Děti ze Súľova se představily na naší Jarní slavnosti v kinosále U Potockých 16.5.2015 a jistě nám dáte za pravdu ti z Vás, kteří se tohoto sobotního odpoledne zúčastnili, že se nám slavnost vydařila. Patří Vám obrovské poděkování za podporu, kterou jste svou přítomností dětem dodali! Za bezproblémovým chodem techniky stáli Jirka a Jakub Podešvovi. Pánové - díky i Vám!

Slovenští hosté před vystoupením....

Tady už na jevišti jako dráteníci a výborní zpěváci.

Na Jarní slavnosti vystoupily všechny naše třídy:

Berušky roztočily sluníčko

Na Bukoryšce byl kdysi zámek - tvrdily Včeličky

Závěrečné „OLE“ Motýlků

Výlet za hranice 19.5.2015 Motýlci a Včeličky, kteří měli svůj cestovní doklad, vyjeli na zahraniční výlet k našim kamarádům do Súľova. Mají tam vysoké skály, hezkou přírodu a nachystali nám zajímavý program s ochránci té pohádkové krajiny. Všechny děti - české i slovenské - se společně vydaly na malou procházku. Cílem byla koliba, kde nás očekávali slovenští myslivci s ekologicky zaměřeným programem: kreslení přírodninami, poznávání různých předmětů hmatem, chytání ryb, povídání o zvířatech a pozorování skvěle vycvičeného loveckého pejska. Dobře jsme poodbédvali, ochutnali korbáčiky a hurá domů! Počasí bylo jako vymalované - nebe bez mráčku. Při zpáteční cestě jsme několik kilometrů před Karlovicemi začali: „Sláva nazdar výletu, nezmokli jsme už jsme..“ V tu chvíli jsme před MŠ vystupovali v pláštěnkách.

Levá, pravá!

Společné foto před cílem.....

myslivci už čekali s řadou překvapení a úkolů

V závěru května zavítali na oplátku k nám naši kamarádi ze Súľova. V tento den byla zima a vytrvalý déšť. Společně jsme se zúčastnili v kinosále výchovného koncertu. Poté súľovské děti statečně šlapaly do Muzea, kde jim nepřízeň počasí vynahradil krásný program a záchranou byl také výborný oběd u paní Potocké. Patří jim velká pochvala!

Malí diváci očekávají hudebníky

I přes déšť zůstala nálada dobrá

Tradiční kovářské řemeslo se často nevidí...

Doufáme, že jsme se s novými kamarády ze Slovenska neviděli naposled a jejich pěkný kraj budou mít možnost příští rok poznat i naše Berušky.

Zážitky s Květuškou

My, Berušky, jsme sice nemohly tolik cestovat jako Včelky a Motýlci, ale vůbec jsme nezahálely. Přišla mezi nás nová kamarádka beruška Květuška - plyšová hračka, která přinesla „zážitkový deníček.“ A jak všichni víme, i malí mohou plnit velké cíle. Beruška měla za úkol prohlubovat důvěru a přátelství mezi dětmi ve třídě a spolupráci mezi rodinou a MŠ. V pátek byl někdo z nás spravedlivě vylosovaný a beruška s ním odcházela domů. Představili jsme ji naše rodiče, sourozence - prostě všechny + všechno, co máme doma rády.

Víkend s beruškou nám pomáhal rozvíjet jazykové dovednosti, jemnou motoriku, sociální vztahy s dohodnutými pravidly chování a mnoho dalších důležitých věcí. Maminkám a tatínkům děkujeme za popsání prožitých zážitků do Květuščinu deníčku - jsou opravdu originální a jedinečné! Např.

V pátek 22.5. měla Kateřinka dvojitou radost. Nejprve šla domů po "0", ale hlavně dostala na víkend berušku Květušku.

Pro všechny byla hrozkým zážitkem procházka k BERNICKÉMU ZÁMKU. Tam jsme si dali zmrzlinu a navštívili Muzeum pravěku. Beruška si dokonce prohlédla jednoho z dinosaurů hodně zblízka.

A za s námi cestovala na Slovensko. Kateřčina sestřička KIKI slavila 10. narozeniny. Dostala nádherný dárek... živého králíčka. Květuška s námi šla i do nákupního centra KORZO v PRIEVIDZI.

Byl to krásný víkend!

Beruška Květuška je pořád s námi!

Na konci školního roku nás čeká ještě zábavné dopoledne, které pro nás již po několikáté připravili majitelé Apartmánů Velké Karlovice, projížďka s koňmi pana Gáška a loučení s nastávajícími prvňáčky. Noční procházka po Karlovicích spojená s přespáním v MŠ patří k oblíbenému dobrodružství a je to zároveň zkouška odvahy a připravenosti odejít do základní školy.

Děkujeme všem, kteří naši mateřskou školu po celý letošní školní rok finančně podporovali: Apartmánům Velké Karlovice, Nadaci Synot a hlavně panu Františku Podešvovi!

Už se všichni těšíme na letní prázdniny. Ale zároveň víme, že se po prázdninách budeme těšit zpět do školky za svými kamarády a novými zážitky.

Martina Švajdová, Svatava Koňáříková

Podplukovník Viktor Kollanda

Pplk. Viktor Kollanda byl jednou z nejvýznamnějších osobností největší protektorátní odbojové skupiny Josefa Sousedíka ve Vsetíně. Byl jednou z hlavních postav její vojenské a zpravodajské části. Jako vyšší důstojník horských praporů měl jeho přínos pro přípravu vojenského povstání na Valašsku v létě 1944 klíčový význam. Jeho život skončil velmi tragicky, když byl nacisty veřejně oběšen na Dolní Bečvě 9. listopadu 1944.

Podplukovník Viktor Kollanda se narodil 13. srpna 1902 v Bystřici u Vsetína jako nejmladší ze tří synů revírníka Adolfa Kollandy a jeho ženy Emmy - rozené Schullové. Své dětství prožil v Huslenkách, kde navštěvoval obecnou školu a bydlel v lesním revíru v údolí Kýchové. Nejstarší z bratrů Otmar byl Oberleutnantem - nadporučíkem c. k. rakouské armády. Nejmladší Viktor se rozhodl jít ve šlépějích svého bratra a svého dědečka Václava Kollandy, který byl také vojákem členem tzv. elitních černých myslivců. Po obecné škole absolvoval osmileté gymnázium ve Valašském Meziříčí a na podzim téhož roku nastoupil základní vojenskou službu v Kroměříži. Po přísaze se stal frekventantem prestižní vojenské akademie v Hranicích, kterou dokončil v hodnosti poručíka v roce 1923. V roce 1928 byl přemístěn k 3. hraničářskému praporu ve Fryštátě - Karvině. Zde působil jako velitel tělesné a mravní výchovy. V roce 1930 zde vedl jako trenér posádkovou fotbalovou jedenáctku, která za sezónu neprohrála jediný zápas. Jeho kolegové i vojáci, kterým velel, mu věnovali pamětní fotoalbum. Od podzimu 1930 do jara 1933 byl ustanoven jako stálý učitel důstojníků v záloze v Opavě. V květnu 1933 byl převelen k hraničářskému praporu v Žamberku a ihned byl odeslán na specializovaný topografický kurz na jeden rok do Prahy. Na podzim 1936 byl přemístěn do Hranic na Moravě, kde získal hodnost štábního kapitána a působil jeden rok jako instruktor výcvikového střediska akademie. Jeho posledními působišti byly vojenské posádky v Košicích a Prešově, kde byl i v době mobilizace.

OBRANA NÁRODA

Okupací našeho vlastního území začal špionážní Kollanda spolupracovat s jednou z nejvýznamnějších osobností celého protektorátního odboje, továrníkem, politikem a vynálezcem Josefem Sousedíkem. Již v červnu 1939 zajistil osobně Kollanda odvoz zbraní z likvidujících vojenských posádek ve Valašském Meziříčí, Frýdku - Místku a také skladu v Rajnochovicích. Od roku 1939 začal špionážní Kollanda pracovat jako vrchní tajemník na okresním úřadě ve Vsetíně. Prostřednictvím zaměstnankyně policejního úřadu zde vydával falešné doklady a cizinecké pasy. Zejména pomocí převaděčů z Velkých Karlovic zajišťoval ilegální přechody osob přes Slovensko. Díky této činnosti emigrovalo na východní i západní frontu mnoho našich vlastenců a vojáků. Špionážní Kollanda bydlel ve Vsetíně, naproti vlakovému nádraží. Pravidelně každý víkend navštěvoval svého o tři roky staršího bratra Alfreda v Malých Karlovicích - Pluskovci. V budově lesní správy přespával a trávil většinu času.

1944

K největšímu rozvoji veškeré odbojové činnosti nejen ve Vsetínském okrese došlo počátkem dubna 1944. Benešova exilová vláda dlouhodobě plánovala povstání na Slovensku, které se mělo poté rozšířit i na Valašsko. Během léta Němci prováděli zákopové opevnění celého hřebene Javorníků. Synovec Kollanda Alfred, nyní žijící ve Vyškově, vzpomíná, že v létě chodil jeho strýc Viktor na borůvky, aby mohl německým hlídkám vysvětlit, proč se zdržuje poblíž hranic. „Strýc si musel všechny zákopové linie a dominantní návrší pro kulometné pozice ukládat do své hlavy jako figurky na šachovnici. Nemohl si dělat žádné poznámky a náčrtky. Jednou i mě, jako sedmnáctiletého kluka, chytila pohraniční stráž a vyslýchali mě. Měl jsem doklady v pořádku, ale stejně mě dovezli na gestapo ke Kratochvílům a teprve po ověření mé totožnosti mě propustili.“ Viktor Kollanda zhotovoval situační mapy pohraničí našeho okresu a během jara 1944 se mu podařilo najít velitele nejméně čtyř nových odbojových skupin. Ve Velkých Karlovicích získal stavebního architekta Josefa Solanského a pro oblast Horního Lidče úředníka Rudolfa Lenharda. Odbojové skupiny podřízené Kollandovi vznikly ve Valašské Polance, Lužné, Lidečku, Horním Lidči, Lačnově, Valašské Senici, Potči, Střelné a Valašských Kloboukách. Pro lokalitu vsetínských vrchů od Cábů po Tanečnici určil velitelem Václava Květoně ze Vsetína. Pro oblast západní části Javorníků získal Kollanda učitele gymnázia Josefa Slámu. Během léta 1944 vojenský štáb důstojníků ve spolupráci s exilovou vládou vytvořil plán vojenského povstání. Prvním a zásadním úkolem povstalců byl přepad vsetínské Zbrojovky a obsazení celého Vsetína.

Karlovske odbojové skupiny Josefa Solanského a Jaromíra Prexla byly zformovány a personálně připraveny přibližně počátkem léta. V červenci dostal Solanský od Kollandy rozkaz vybudovat sklady pro letecký shoz zbraní a munice pro Velké a Malé Karlovice. Bylo třeba promyslet přesun a úkryt zbraní standartní dodávky vážící několik tun. Místem shozu byla našimi odbojáři navržena hřebenová partie Benešek, sklady byly vybudovány někde na Oslovém. Dalším vojenským úkolem Kollandy a jeho štábu bylo zpracování taktických plánů na přepady celních stanic v Tisňavách, v Podtátě u Polanských a hlavní budovy finanční a pohraniční stráže sídlící na Horní škole od 22. září.

Po nečekaně špatném průběhu slovenského povstání se plánované „Valašské“ povstání stále odkládalo. Poslední plánovaná letecká dodávka nezbytných zbraní na 7. říjen se nakonec neuskutečnila. Slovenské povstání skončilo vojenským neúspěchem a všechny plány směřující k rychlému osvobození našeho území tak byly definitivně zmařeny.

TRAGICKÝ KONEC

Škpt. Viktor Kollanda byl zatčen jako první člen Sousedíkova vojenského štábu již v sobotu 21. října 1944 ve Zbrojovce v Jablůnce, kde pracoval asi týden v tzv. totálním nasazení. Josef Sousedík uvedl, že se o příkazu k zatčení Kollandy díky svým špiónům dozvěděl a varoval jej prostřednictvím odbojáře přímo na pracovišti. Této zásadní informace však podle Sousedíka Kollanda nevyužil. Škpt. Kollanda byl nejdříve vyslýchán ve Vsetíně a poté drasticky mučen zejména ostravským gestapem. Své spolubojovníky a přátele však neprozradil. Nečekaný sled událostí, který nastal druhého listopadového týdne 1944, šokoval nejen celý vsetínský okres. Dne 9. listopadu se uskutečnily najednou tři odstrašující veřejné popravy. Prvním místem byla Dolní Bečva, kde byl na své poslední cestě k šibenici společně s dalšími třemi muži „předveden“ velmi ztýraný škpt. Kollanda Viktor. Za místo této extrémně odstrašující veřejné perzekuce si speciální komando přivolané K. H. Frankem vybralo prostor školního hřiště! Vše se odehrálo před zraky učitelky, která musela exekuci přihlížet společně se svými žáky obecné školy... Společně s Kollandou byli popraveni Karel Bubla a Ján Jurčo ze Žamberka a Štěpán Králík z Bratčic u Brna, u kterých se zřejmě našly vojenské mapy od Kollandy.

Synovec Alfred Kollanda uvádí: „*Strýc Viktor byl čestný, vzdělaný a spolehlivý muž. Měl nás se sestrou moc rád a nosil nám také dárky, mně hlavně knížky. Byl pohledný a měl snad jedinou „slabinu“ - ženy. Ty však zase měly rády jeho. Během působení na vojenské posádce v Žamberku se seznámil s učitelkou, se kterou se později zasnoubil. Svou nastávající stačil ještě před svým krutým osudem své mamince a bratrovi představit. Po válce nás navštívila a chtěla poznat Karlovice, kam strýc tak rád jezdil a kde to tak miloval. Předali jsme jí také strýcem připravené snubní prsteny...*“

ZÁVĚR

Viktor Kollanda byl stoupenec Masarykových myšlenek a hodnot první republiky. Jako člen evropského literárního klubu byl zásadovým demokratem a kritikem komunistických názorů a její politiky. Jeho synovec Alfred Kollanda žijící ve Vyškově uvedl: „*Můj strýc by se s únorovým převratem 1948 zcela jistě nikdy nesmířil a stal by se obětí režimu stejně tak, jako třeba Rudolf Lenhard a mnoho dalších našich skvělých důstojníků. Myslím, že strýc raději zahynul rukou nepřítele, nežli rukou vlastního lidu.*“

Kapitán Kollanda ve sboru důstojníků z akademie v lázních Poděbrady.

Viktor Kollanda je významnou osobností nejen karlovského, ale celého vsetínského odboje. V roce 1945 byl štábnímu kapitánovi udělen československý válečný kříž a byl povýšen do hodnosti majora. Na základě renomovaného návrhu ministerstva obrany z roku 1947 mu byla udělena hodnost podplukovníka. Jeho jméno je vytesáno na pomníku obětem války nejen na Dolní Bečvě, ve Vsetíně, v Jablůnce a Velkých Karlovicích, ale také na akademii v Hranicích a z dosud neznámých důvodů také v Brně Řečkovcích. Člen Sousedíkovy skupiny Josef Kubičik, ve své výpovědi v roce 1969 uvedl: „*Dočkal jsem se osvobození Vsetína 4. května v 17 hodin. Bylo jen velká škoda, že tuto radost a štěstí nemohli s námi prožívat zasloužení velikáni a mučedníci našeho odboje, kteří stáli v našich prvních řadách. Jmenovitě Josef Sousedík a škpt. Viktor Kollanda.*“

Pozn. Celý dosud nezveřejněný zpracovaný materiál z vojenského ústředního archivu a materiálů zabavených StB v roce 1970 - pplk. Viktor Kollanda a Josef Sousedík je k dispozici na informačním centru.

zpracoval Jan Drozd, Mgr na textu spolupracovali: Kateřina Drozdová, Bc., Alfred Kollanda, Ing., Marie Mikulcová, PaedDr. Odborná spolupráce: Jiří Plachý, PhDr. VHÚ Praha, Blanka Andělová, Ing., SBS Vsetín

Jubilant Michal Žitník - řezbář (12. 2. 1915 - 1. 12. 1990)

V letošním roce si připomeneme dvojí výročí jednoho z nejvýraznějších valašských řezbářů Michala Žitníka ze Soláně, který ovlivnil tvorbu celé jedné generace řezbářů a řezbářek, k nimž patří i paní Karla Dorotíková z Jezerného, která 8. dubna 2015 oslavila své krásné 90. výročí narození.

Michal Žitník pocházel z údolí Miloňov, s chotí Marií a synem Oldřichem žil na Soláni, odkud po letech přesídlil do Tylovic, kde 1. prosince 1990 zemřel a kde je pochován.

Řezbář Michal Žitník byl mistr v oboru lidových staveb a v oboru valašské lidové plastiky, a přesto byl skromný nenápadný dělný muž, kterého zdobila rozvážnost horala. Byl skvělý vypravěč. Ve svém ateliéru (dílně) rád vzpomínal na akademického malíře Jana Kobzáně, na cesty za starými valašskými stavbami, které pak „přenášel“ do Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Pro Valašský Slavín vyrobil několik náhrobků a do vstupní haly muzea reliéfní sloup, který nese název „Píseň o rodném kraji“. Po celý život se snažil, aby dřevo, jemuž rozuměl jako málokdo, oživalo a žilo svůj druhý vlastní život, čímž se stávalo nesmrtelným.

Marie Mikulcová

Smutný listopad roku 1944 (4. pokračování)

Při ústupu Wehrmachtu (ozbrojené síly Třetí říše) - a postupu Sovětské armády k hranicím Československa v roce 1944 zřídili nacisté zvláštní policejní oddíl zvaný „ZbV Komando 31“, který měl asi sto členů SS. Hlavním sídlem ZbV Komanda 31 se stal Rožnov pod Radhoštěm, jeho velitelem kapitán Hans SCHRADER, zástupcem velitele SS Obersturmführer SCHIFFMANN (jméno neuvedeno - poznámka autorky).

Příslušníci ZbV Komanda 31 si zřídili čtyři pobočky: ve Valašském Meziříčí se sídlem v hotelu „Modrá hvězda“, v Bystřici pod Hostýnem, v Horní Bečvě a ve Velkých Karlovicích (v hotelu Kratochvil), kde byl vedoucím SS Obersturmführer ERICH WIENECKE, který byl nositelem zlatého odznaku NSDAP, jeho zástupcem byl SS Oberscharführer HERMANN AUST. Erich Wienecke byl pětáctýřicetiletý právník z Hamburku, který od června roku 1942 do září 1944 působil jako šéf Ispostave BdS - a Gestapa v srbském Nišu, kde sbíral zkušenosti s bojem proti tamějším partyzánům. Pod jeho vedením docházelo v letech 1942 - 1943 k masovým vraždám odbojářů. Mnozí odbojáři, kteří přežili represe, vzpomínali, že byl nejkrvavějším nacistou, kterého poznali. Ve Velkých Karlovicích působil Erich Wienecke od prosince 1944 do 24. března 1945.

Hlavní prací ZbV Komanda 31 bylo potírání partyzánské činnosti. Jeho členové se dopustili četných vražd českých občanů i občanů jiných národů, především Rusů. O příslušnících tohoto útvaru bylo známo, že se před zavražděním obětí dopouštěli jejich krutého mučení. Od 10. listopadu do 6. února 1945 zavraždili 12 osob a 19 předali do různých koncentračních táborů. Od výše uvedeného data zavraždili a umučili několik desítek dalších osob.

Mimo výše uvedené ZbV Komando 31 byl v Rožnově pod Radhoštěm zřízen před koncem války další útvar, zvaný Regiment 21 ZbV Gruppe „RUHSAM“. Jednalo se o Schutzpolicii v počtu asi 40 mužů, kteří byli roztroušeni v různých obcích bývalého okresu Valašské Meziříčí a okresu Vsetín. Jejich úkolem bylo rovněž likvidování partyzánů. Dále budu citovat z materiálu, který jsem obdržela od Ústavu pro studium totalitních režimů. V materiálu číslo S - 455 - 2 se na stránce 9 uvádí: „Velitelem jednotky byl major SS RUHSAM, který prováděl společně s vedoucím ZbV Komanda 31 SS Hauptsturmführerem Hansem SCHRADEREM a jejich podřízenými, zatýkání a střílení čs. i národnostně jiných občanů. Je známo, že koncem ledna 1945 činnost těchto útvarů značně zesílila a jejich obětí se stali i 2 italské vojiny, které zastřelil vedoucí ZbV Komanda 31, odbočka Horní Bečva, SS Untersturmführer POHL a jistý SCHUSTER, který působil v této jednotce jako řidič. Vzhledem k tomu, že umučených a zavražděných osob je několik desítek, nebyly jednotlivě jmenovány.“

Těmto komandům smrti museli odolávat všichni naši občané, kteří se v letech 1944 - 1945 zapojili do protinacistického odboje. Jak jsem již dříve zmínila, patřila k nim jediná žena v naší obci **Marie POLÁŠKOVÁ**, Velké Karlovice čp. 614.

Marie Polášková s dcerami a vnučkou

Ve vzpomínce sepsané v Klášterci nad Ohří v roce 1974 Marie Polášková - Jandová (vzpomínka je uložena ve vsetínském archivu pod číslem 002/198/2 poznámka autorky) vzpomíná: „Z fašistického vězení jsem byla propuštěna dne 5. dubna 1945, vážila jsem 35 kg a přitom jsem byla v druhém stavu. I po návratu z vězení jsem navštěvovala partyzánskou skupinu a Fr. Mola v Kunovicích - Loučce a to za pomoci vyslané spojky Anežky Korytářové.“

O životě a tvrdých zkušenostech z doby boje za svobodu proti německému fašismu bych mohla napsat román, a když na to vše vzpomínám, na ty prožité těžké roky, říkám si sama pro sebe, jak se to mohlo stát, že jsem přežila.“

Slečna Marie Polášková 7. července 1945 porodila dceru Milenu, která od roku 1950 žila v Kroměříži, kde se o ni staral otec František Moło (2.5.1910 - 15.10.1982) s chotí Alžbětou. Manželství Molových zůstalo bezdětné. Později Marii Poláškovou seznámila paní Celestýna Švecová, Velké Karlovice čp. 567 s Vladimírem Jandou z Chomutova. Snoubenci se vzali 31. prosince 1949 ve Velkých Karlovicích. 5. října 1950 se manželům

Jandovým narodila dcera Vladimíra a rodina se přestěhovala do Klášterce nad Ohří, kde v roce 1955 Vladimír Janda zemřel. Marie Jandová se ještě jednou pokusila o vztah a 17. listopadu 1959 porodila syna Jaroslava Herauta, jehož otec záhy zemřel. Za něj se již Marie Jandová neprovdala.

Paní Vladimíra Vitilová, druhá dcera Marie Poláškové - Jandové, mně v lednu 2015 poslala dva dopisy, v nichž na svou maminku zavzpomínala těmito slovy: „Z Moravy se maminka odstěhovala do Chomutova, odkud pocházel můj otec. Pracovala jako uklízečka ve školce. Pak jsme se přestěhovali do Klášterce nad Ohří, kde zemřel můj otec. V té době mi bylo pět let. Zůstaly jsme samy a maminka uklízela ve škole. Pak šla pracovat do karlovarského porcelánu. Jeden čas dělala v balírně jako balička nádobí, léta dělala v porcelánce. Do důchodu šla asi v 65 letech. Zůstaly jsme s maminkou samy, neboť otec mého bratra také zemřel. Byla mně velkou oporou v době, když jsem přišla o nejmladšího syna. Byla oblíbená v kolektivu i lidmi. Neměla lehký život s partnerama. Vyprávěla mi hodně o odboji a vězení. Zmiňovala i vašeho otce Cyrila. Má dvě medaile. Víím, že se měla zúčastnit nějakého sjezdu, ale v tu dobu byla nemocná a přestávala chodit. (Jednalo se o I. sraz 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky, který se konal ve Velkých Karlovicích 23. - 24. srpna 1969 - poznámka autorky).

Mamince jsem zařídila místo v pečovatelském domě, kde bydlela 3 roky, až do své smrti. Zemřela v Klášterci nad Ohří 11. prosince 2009 ve věku 89 let. Má tři vnučky a vnuka ode mne a od sestry dva vnuky. Sestra Milena má pět vnoučat a já čtyři vnoučata.“

V již dříve uvedené vzpomínce zmínila Marie Polášková ještě další odbojové spolupracovníky z let 2. světové války: učitelkou dvojici Oldřicha a Antonii Heinovy, Štěpána Bambucha, a dentistu Zdeňka Kuchaře.

Osudy velkokarlovických žen nebyly méně kruté, než byly osudy mužů. 2. sv. válku nepřežilo 12 žen židovského původu, 2 ženy (Marie Polášková a Anna Gajdošová - Drozdová) byly gestapem vězněny v Brně na Cejlu, na Pankráci v Praze a v Aichachu. V naší obci zůstaly po popravených a umučených mužích nešťastné matky, sestry, manželky a děti - sirotci. Zavzpomínejme na ně.

Anna a Štěpán GAJDOŠOVI

Ve vězení gestapa v Brně - Cejlu se Marie Polášková setkala s Annou GAJDOŠOVOU, nar. 12. července 1922 v Makově, ženou Štěpána GAJDOŠE, nar. 6. září 1912 v Makově, který byl měsíc před osvobozením 4. dubna 1945 popraven v Praze na Pankráci „Za pomoc nepříteli Říše“, jak je uvedeno v rejstřících k fondu C 43 Německého zemského soudu v Brně. Byl poslední gestapem vězněnou obětí 2. sv. války z naší obce.

Případ Anny a Štěpána Gajdošových byl výjimečný, neboť to byli jediní manželé z Velkých a Malých Karlovic, kteří byli společně vězněni gestapem.

Ve výše citovaném materiálu brněnského gestapa se ještě uvádí, že manželé Gajdošovi byli odsouzeni „na tři roky káznice“. Jenže z Brna byli převezeni do věznice na Pankráci v Praze, kde byl Štěpán Gajdoš popraven v Pankrácké sekyrárně katem Aloisem Weisem (16.10.1906 - 26.2.1969), který si od chlapeckých let přál být katem.

Dne 2. října 1995 obdržela paní Anna Drozdová, Velké Karlovice, č. 313 od Státního ústředního archivu v Praze dopis, v němž se mimo jiné uvádí: „Státní ústřední archiv Vám na Váš dotaz sděluje, že ve fondu Koncentrační tábory - okupační vězeňské spisy, ve všeobecné kartotéce osob vězněných v různých koncentračních táborech, byla nalezena karta na jméno Štěpán Gajdoš, nar. 6. 9. 1912 Makov, dne 4. 4. 1945 popraven na Pankráci.“

V knize německé vyšetřovací věznice Brno byl pod č. 1151 nalezen záznam na jméno Gajdoš Štěpán, rolník, nar. 6. 9. 1912 Makov, do vazby dodán 5. 1. 1945 v 10.00 hod. z gestapa, důvod zatčení: podporování nepřátel říše, odsouzen k trestu smrti. Dne 22. 2. 1945 byl jmenován převezen do Prahy - Pankráce.

Pod pořadovým č. 1152 je záznam na jméno Gajdošová Anna, nar. 12. 7. 1922, zatčena ze stejného důvodu v tentýž den, dne 29. 3. 1945 převezena do káznice Aichach.

V knize osob popravených na Pankráci je záznam na jméno Gajdoš Štěpán, č. 5187/44, nar. 6. 9. 1912 Makov, rozsudek č. 3 KLs Gs 15/45 ze dne 21. 2. 1945. Poprava vykonána 4. 4. 1945 v 16,00 hod.

(Aichach je městečko, které leží nedaleko bavorského města Augsburg. V roce 1909 v něm byla založena věznice pro ženy a v roce 1935 „pracovní dům“. V této pracovní věznici pro ženy byla vězněna také JUDr. Milada Horáková. V Aichachu se dodnes nachází rozsáhlý vězeňský komplex. - poznámka autorky.)

Manželé Gajdošovi měli dvě dcery: Marii (3. 8. 1942 - 5. 4. 1943) a Alenu (nar. 12. 2. 1944), o kterou se v době jejich věznění starala její babička Rosína Pavelová. V roce 1945 se paní Anna Gajdošová provdala za Antonína Drozda (22. 3. 1911 - 31. 7. 1974) a v roce 1946 porodila dceru Annu, která žije v Karlovině. Štěpánu Gajdošovi byl udělen 17. listopadu 1945 prezidentem republiky Edvardem Benešem Československý válečný kříž 1939 In memoriam.

Před mnoha lety jsem s paní Annou Gajdošovou hovořila. Tenkrát mi vyprávěla o atmosféře strachu z gestapa, z vězení, mučení a smrti. Právě o smrti manžela, kterou jí „barvitě“ vyličila cynická dozorkyně, vyprávět nechtěla, protože to pro ni bylo velmi bolestné téma. I po 70ti letech paní Anna Gajdošová - Drozdová, jediná žijící z velkokarlovičských, nacisty perzekuovaných obyvatel, cítí velkou bolest a nerada o tom, co prožila, hovoří. Zaslouží si naši úctu. Od obou dcer a jejich rodin se jí této úcty plnou mírou dostává, jak mi řekla paní Jana Štulerová, vnučka paní Anny Gajdošové - Drozdové, za což jim patří dík.

Bohumil JAKEŠ (13. 11. 1911 - 16. 1. 1945)

Během prvovýslechu v hotelu Kratochvíl 6. listopadu 1944 byla Marie POLÁŠKOVÁ konfrontována s Bohumilem JAKEŠEM, zatčeným téhož dne jako ona. Oba pak byli i s ostatními zatčenými převezeni na Bílou, pak do Moravské Ostravy a Brna, kde byl Bohumil Jakeš 16. ledna 1945 popraven.

Bohumil Jakeš se narodil 13. listopadu 1911 Antonínu Jakešovi (1869) a Anně Jakešové (Machálkové, 1871) ve Velkých Karlovicích. Vyrůstal v početné rodině s bratry Janem (1897) Antonínem (1899), Jindřichem (1909) a Vilémem (1918) Po absolvování základního vzdělání se vyučil krejčím a otevřel si živnost v Novém Hrozenkově - Karlovině, čp. 777.

28. října 1939 se Bohumil Jakeš ve Velkých Karlovicích oženil s nezletilou Anastázií Matochovou, dcerou Karla Matochy, chalupníka ve Velkých Karlovicích, čp. 30, a jeho manželky Rozíny Matochové (rozené Stoklasové). Ohlášení byli ve farním chrámu Páně ve Velkých Karlovicích a v Novém Hrozenkově 8., 15. a 22. října 1939. Snoubence sezdával velkokarlovičský farář Antonín Kolísek. (Zde mé pátrání po soukromém životě Bohumila Jakeše skončilo. Nepodařilo se mi zjistit, zda měl rodinu - děti, proto prosím spoluobčany o jakoukoliv informaci o něm. Předem děkuji.)

Z Nového Hrozenkova - Karlovině se měl Bohumil Jakeš přestěhovat do Velkých Karlovic, do podnájmu v domě čp. 643, který patřil manželům Františku (1895 - 1960, železničář) a Anně (1901 - 1956) Urubkovým.

Bohumil Jakeš byl fotbalista. Trenéři jej nasazovali ve chvílích, kdy bylo třeba na hřišti „uklidnit“ některého z protihráčů. Spolu s Oldřichem Kyslingerem se v roce 1944 zapojil do protinacistického odboje. Na podzim roku 1944 byl proti našim odbojářům nasazen konfident ostravského gestapa Miroslav Jašek. Josef Příkrýl v knize 1. čsl. partyzánská brigáda Jana Žižky na stránce 219 uvádí: „Konfident ostravského gestapa Miroslav Jašek zorganizoval během října 1944 několik schůzek při nichž poznal blízké spolupracovníky 1. čsl. partyzánské oddílu Jana Žižky, Miladu Gramerovou z Brna, řezníka Oldřicha Kyslingera z Velkých Karlovic, krejčího Bohumila Jakeše z Velkých Karlovic, jeho bratra, železničního zaměstnance z Mor. Ostravy (přes veškerou snahu se mně nepodařilo zjistit, o kterého z bratrů šlo - poznámka autorky), Rudolfa Kubáně, hostinského z Martiňáku. Na schůzce Miroslav Jašek vystupoval - podle pokynů ostravského gestapa - jako vedoucí ilegální komunistické organizace v Moravské Ostravě.“

Na téže stránce je citována výpověď Jindřicha Wagnera, příslušníka ostravského gestapa, kterou učinil před mimořádným lidovým soudem v Ostravě: „Jak je mi známo Miroslav Jašek si prostřednictvím Vladimíra Hoffmanna dojednal schůzku ve Valašském Meziříčí na nádraží, kde jsem tuto sledoval. Na schůzce se sešel Jašek s Miladou Gramerovou a Oldřichem Kyslingerem. Prostřednictvím těchto lidí dostal spojení na krejčího Jakeše z Velkých Karlovic, se kterým a jeho bratrem jsme měli schůzku v bytě Františka Vílkovského v Ostravě - Přívoze. Na této schůzce se ujednalo, že jsme chtěli prostřednictvím krejčího a jeho bratra vytlačit Dvořáka, a aby Jaškovi bylo zařízení setkání přímo s Ušiákem.“ V té chvíli se již kruh kolem Bohumila Jakeše začínal uzavírat. Schůzka, o které vypovídal Jindřich Wagner, se měla uskutečnit dopoledne 2. listopadu 1944 u Čertova mlýna. Byla ale na samém počátku rozeznána nacistickou protipartyzánskou hlídkou, která zcela náhodně procházela prostorem. K zamýšlenému jednání nedošlo, Ján Ušiák i Dajan Bajanovič Murzin byli zraněni, Janu Dvořákovi a Bohumilu Jakešovi se pod palbou podařilo přes Skalíkovu louku uniknout. Jan Dvořák vyhledal zraněného Jána Ušiáka, aby jej převezl k ošetření a léčení do Moravské Ostravy, ale byl po jeho sebevraždě 3. listopadu 1944 u Machandřů v Čeladné zatčen gestapem. Ještě před zatčením požádal snachu paní Ottilie Machandrové, aby mu vyžehlila oblek. Svou žádost omluvil tím, že někam pojede a musí proto slušně vypadat. Bohumil Jakeš se bez zranění vrátil domů do Velkých Karlovic. Nevím, zda se ještě v neděli 5. listopadu zúčastnil hodové zábavy, zůstaly mu už jen tři dny svobody, neboť v pondělí 6. listopadu, brzy ráno, byl zatčen gestapem. Zbývalo mu 71 dnů života. Domů se již nikdy nevrátil. Bylo mu 34 let, když zahynul v Kounicových kolejích v Brně.

Manželé Gajdošovi

Milí čtenáři,

březnem 2015 byla ve spolupráci s obcí Makov na slovenské straně hranice zahájena realizace mikroprojektu Javornický hřeben spolufinancovaného z prostředků Fondu mikroprojektů OP Přeshraniční spolupráce SR - ČR 2007 - 2013 částkou 17 868,87 EUR.

Mnozí z Vás si už jistě všimli, že byl v dolní části obce v blízkosti kruhového objezdu instalován panoramatický informační systém s letní a zimní panoramatickou mapou, na nichž jsou kromě turistických, cykloturistických a běžeckých tras formou piktogramů vyznačeny také lyžařské areály, ubytovací a hostinská zařízení a ostatní zařízení doplňkových služeb cestovního ruchu, s textovým displejem s aktuálními informacemi, důležitými telefonními kontakty a základními informacemi o partnerských obcích. V nákladu 2 000 ks byly rovněž zhotoveny informační letáky, které jsou distribuovány prostřednictvím Informačního centra ve Velkých Karlovicích a OÚ Velké Karlovice a Makov.

Věříme, že instalace tohoto systému bude mít za následek zvýšení informovanosti o společném příhraničním území partnerských obcí, především o možnostech aktivního trávení volného času a dovolené a že jeho realizace byla dalším krokem k vyváženému rozvoji cestovního ruchu v naší atraktivní příhraniční oblasti a bude oceněna návštěvníky i obyvateli Velkých Karlovic i Makova.

Také na realizaci tohoto projektu se podílel tým lidí, kterým patří velké díky za konstruktivní a smysluplnou spolupráci. Zastupitelstvu patří poděkování za finanční podporu. Zároveň věříme, že spolupráce se sousední obcí Makov na slovenské straně bude nadále pokračovat.

Kristýna Jakešová, koordinátor projektu

Výpůjční místa koloběžek KESTKA

Ve Velkých Karlovicích: Penzion U Dornáků

Velké Karlovice – Léskové 132

Kontakt: +420 737 304 566

mail: udornaku@seznam.cz | www.udornaku.cz

K zapůjčení máme připraveny koloběžky pro dospělé i děti, dětskou sedačku na koloběžku a vozík Croozar.

V Halenkově: Penzion Fortuna

Halenkov 318

Kontakt: tel.: +420 776 128 368, +420 731 508 343

mail: info@pensionfortuna.cz | www.pensionfortuna.cz

K zapůjčení máme připraveny koloběžky pro dospělé i děti, dětskou sedačku na koloběžku a dětské odrážedlo.

Celodenní půjčovné koloběžky pro dospělé od 280,- Kč

Příslušenství KPZ a helmy v ceně půjčovného

Využijte možnost zakoupení dárkových poukazů na zapůjčení koloběžek!

Oznámení zahájení

TERÉNNÍ

VETERINÁRNÍ SLUŽBY

MVDr. Lenka Holčáková

tel. 737 735 403

V neodkladných případech můžete volat 24hod denně.

VKCI o.p.s.
Vzdělávací a komunitní centrum integrace Vsetín

OBČANSKÁ PORADNA VSETÍN

kontaktní pracoviště VELKÉ KARLOVICE

Občanská poradna poskytuje zdarma poradenství v různých oblastech, zejména OSOBNÍ BANKROT - ODDLUŽENÍ. Hledáte pomoc při zadlužení? Pomůžeme Vám vyhlásit osobní bankrot nebo-li oddlužení podle insolvenčního zákona. Konzultace, včetně přípravy návrhu zdarma! Váhání se nevypíaci. Dlužník, který se ocitne ve finanční krizi by měl začít jednat.

Potřebujete-li poradit, neváhejte a přijďte!

Můžeme Vám pomoci, a to každý čtvrtek v sudém týdnu na Obecním úřadě ve Velkých Karlovicích od 8.00 – 15.00 hodin.

774 415 105

vkci@vkci.cz

www.vkci.cz

VKCI o.p.s.
Vzdělávací a komunitní centrum integrace Vsetín

OBČANSKÁ PORADNA VSETÍN

kontaktní pracoviště VELKÉ KARLOVICE

realizuje projekt SPOTŘEBITELSKÉ PORADENSTVÍ, jehož cílem je informování občanů o právech a povinnostech při nákupu zboží a služeb, poskytování poradenství v oblasti spotřebitelské problematiky - zejména problematiky reklamaci a vymáhání spotřebitelských práv a posílení informovanosti občanů v oblasti tématiky předváděcích zájezdů a předložování občanů prostřednictvím spotřebitelských úřadů.

Potřebujete-li poradit, neváhejte!

Můžeme Vám pomoci, a to každý čtvrtek v sudém týdnu na Obecním úřadě ve Velkých Karlovicích od 8.00 – 15.00 hodin.

774 415 105

vkci@vkci.cz

www.vkci.cz

Závěrečný turnaj o přeborníka okresu Vsetín 2014 - 15 v kategorii mladších přípravek

Po celou letošní sezonu se 28 družstev nejmladších fotbalistů střetávalo na turnajích vždy po čtyřech účastnících. Těchto turnajů proběhlo po celém okrese přes stovku, přičemž každé družstvo uspořádalo dva turnaje. Protože se celou sezonu hrálo oficiálně bez hlášení výsledků, pouze pro radost ze hry, rozhodli Sportovní technická komise spolu s Komisí mládeže OFS Vsetín o uspořádání závěrečného turnaje, který určí přeborníka okresu v této kategorii. Do turnaje se přihlásila téměř všechna družstva z miniturnajů i družstva nově vzniklá. Pořádání této akce se za nádherného slunečného počasí zhostil se ctí ve svém sportovním areálu v Karolince spojený klub FC Velké Karlovice + Karolinka. Tým pod vedením Jaroslava Valiána ve spolupráci s restaurací Posezení U Radnice připravil pro téměř 250 aktivních účastníků z řad malých hráčů a trenérů a pro několik desítek dalších návštěvníků, zejména rodičů, dokonalé zázemí a bohaté občerstvení. Sportovní část, rozlosování a řízení turnaje měli na starosti Pavel Březík a Josef Fojtík, spolu se spikrem turnaje Jaroslavem Valiánem. Celkem proběhlo za téměř osm hodin v sedmi skupinách a poté ve vyřazovacích bojích 65 utkání, ve kterých padlo přes 200 gólů. V řízení utkání se v základní části střídala jednotlivá družstva a rozhodující utkání odřídili René Podrázský, Jarda Heger, Honza Kučera a Roman Dobeš. Pochvalu si zaslouží všechna družstva a hráči, ale vítězi nemohou být samozřejmě všichni. Po urputných bojích, plných emocí ze strany malých fotbalistů si nakonec pohár pro vítěze odneslo družstvo Valašského Meziříčí. Domácí družstvo skončilo na druhém místě, bronzové medaile vybojoval A-tým Ratiboře. Nejlepším střelcem se stal s 12 vstřelenými brankami Adam Pavlačka z VKK, nejlepším brankářem Daniel Švec z Horní Bečvy a nejlepším hráčem Lukáš Vilém z Val. Meziříčí.

Jaroslav Valián

Zpráva z mládežnického fotbalu FC Velké Karlovice + Karolinka

Skončila jarní fotbalová sezona, na kterou se mladí fotbalisté starší přípravy pečlivě připravovali. Na konci března absolvovali jarní soustředění ve Velkých Karlovicích, ubytovali se na Kyčerce v Gaudeamu a trénovali na našem hřišti ve Velkých Karlovicích na umělé trávě pod vedením trenéra Jiřího Gajdoše. Dětem se soustředění moc líbilo a na příští rok se moc těší. Bylo pro ně velkým přínosem, neboť završením sportovního týdne v neděli 29. 3. 2015 byl halový fotbalový turnaj na Hovězi „O POHÁR STAROSTY OBCE VELKÝCH KARLOVIC“, kde naši hoši starší přípravy vybojovali 3. místo a odnesli si bronzové medaile. Jejich soupeři byli TJ Sokol Ústí, Tatra Halenkov, TJ Zašová (2. místo), TJ Sokol Valašská Polanka (vítězové), FK Liptál, TJ Juřinka. Tímto také děkujeme za podporu Obci Velké Karlovice, Městu Karolinka a Hospodě Kyčerka. Také mladší příprava si na jaře vedla skvěle. Pod vedením trenérů Jana Kučery a Dana Švrčka završili fotbalovou sezonu 2. místem v okresním turnaji „O OKRESNÍHO PŘEBORNÍKA“ Třešničkou na dortu pro mladé fotbalisty pak byl společný nástup k poslednímu utkání mužstva A - FC VKK v domácím prostředí proti Havířovu. Je skvělé, že je o mládežnický fotbal zájem a ze strany rodičů je znát podpora, o tom svědčí i množství benjamínků, kteří se stále objevují na hřišti po celý rok. A fotbal tak bude mít do budoucna stále mnoho příznivců v Karlovicích i v Karolince jako dosud.

Andrea Křenková

Železný hasič Velkých Karlovic a O Valašský širák

**Hasičská soutěž
O Valašský širák**

Hasičská zbrojnice
Velké Karlovice
- Tisňavy
neděle 12.7.
od 11:00

Druhým ročníkem silového hasičského víceboje TFA Železný hasič Velkých Karlovic v pátek 10.7. od 21:00 začne u hasičské zbrojnice v Tisňavách „hasičský víkend“. TFA (Toughest Firefighter Alive - nejtvrďší hasič přežije) je závod jednotlivců v zásahovém obleku, obuvi, přilbě a s dýchacím přístrojem jako zátěží. Přihlášky jsou přijímány v kategorii ženy, muži, muži 40+ a master. Kategorie master je novinkou letošního ročníku, závodníci startují s aktivním dýchacím přístrojem a vícevrstevným zásahovým oděvem používaným například při požárech uvnitř budov. V ostatních kategoriích lze použít jednovrstvý zásahový oděv pro požáry na volném prostranství, jehož výhodou je zejména nižší hmotnost. Ta se pohybuje u kompletně ustrojeného hasiče okolo 18 kg. Trať obsahuje 7 překážek: motání hadice B, tahání traktorové pneu, prolézání tunelem, 60 úderů do hammerboxu 8 kg kladivem, vytažení zátěže do výšky 3 m, přenesení 2 x 20 l kanystrů a prošlapování pneumatik. Ženy mají zpravidla poloviční zátěž na překážkách. První místo v kategorii mužů bude obhajovat Jakub Galko z DHZ Papradno, který je zároveň i vítězem úvodního 0. ročníku z roku 2013. V loňském roce Kuba zastavil časomíru na hodnotě 2:32:91, za ním následoval Lukáš Kabáč z DHZ Žilina za 2:36:02, Marián Orság z SDH Stanovnice za 2:37:66 a ani bramborový Martin Januš z SDH Halenkov s časem 2:38:90 nedovolil větší časové rozpětí mezi špičkou než pár sekund. Nemenší vypjatost panovala v kategorii žen, kterou ovládla Martina Václavíková z SDH Huslenky s časem 2:41:08, těsně následovaná Kateřinou Zubíkovou z SDH Jasenka za 2:41:53. Vítězka z roku 2013 Hana Petřeková z SDH Vigantice tentokrát brala bronz s časem 2:44:91 o fous (či snad o prsa) před Lubomírou Strážovou z DHZ Horný Kečlov s časem 2:44:98. Loňský ročník s 63 závodníky tak potvrdil stoupající tendenci kvantity i kvality závodu, který je jedním ze 4 nočních závodů tohoto druhu v Československu.

Neděle 12. 7. od 11:00 pak bude patřit týmovému soupeření na 28. ročníku soutěže O Valašský širák v disciplíně požární útok. Loňský triumf budou obhajovat borci z Tylovic, zatímco v kategorii žen budou útočit na třetí vítězství v řadě domácí ženy z Velkých Karlovic. Zvláštností závodu je umístění terčů v mírném kopci, které občas zamíchá pořadím ve výsledkové listině, protože za poslední dvě dekády se požární útok téměř výlučně přemístil na rovinatější tratě.

Lukáš Vojvodík, SDH Velké Karlovice - Tisňavy

**NOČNÍ TFA ŽELEZNÝ HASIČ
VELKÝCH KARLOVIC**

HASIČSKÁ ZBROJNICE
VELKÉ KARLOVICE - TISŇAVY

PÁTEK 10.7. 2015
OD 21:00